

NAPAJEDELSKÉ NOVINY

únor 2021

Ročník XXI.

Neprodejné

Vydává město Napajedla

strana 6–8

Zámek Napajedla zvítězil v prvním kole soutěže Památka roku 2020, Napajedelské noviny přináší při této příležitosti článek o architektovi napajedelského zámku.

Foto: Vít Slanec

Statistika obyvatel Napajedel 2020

**Počet trvale
hlášených obyvatel
k 31. prosinci 2020
7 085 občanů**

**Narodilo
se 58 dětí**

**Průměrný
věk občanů
je 44,43 let**

**28 děvčat
30 chlapců**

**Zemřelo
112 obyvatel**

**Odhlásilo se
115 obyvatel**

**Přihlásilo se
117 obyvatel**

Danuše Lipoldová,
referentka oddělení tajemníka

strana 10–11

Protože Muzeum Napajedla je z důvodu vládního nařízení dočasně uzavřeno, rozhodli jsme se pootevřít dveře výstavního sálu alespoň prostřednictvím Napajedelských novin.

Foto: Muzeum Napajedla

Virtuální univerzita třetího věku v Napajedlích. Studujícím seniorům nadšení nechybí

Foto: archiv VU3V

VU3V?

Výborné Užití 3V: vlastní hlavy volného času vzájemné komunikace

Foto: Red.

I tak se dá vyložit zkratka **VU3V** – virtuální univerzita třetího věku.

Už od ledna 2014 funguje toto vzdělávání seniorů v našem městě. Studenti seniori nemusí za zajímavými přednáškami dojíždět, škola přichází za nimi. Za tu dobu jsme absolvovali 13 zajímavých témat se všemi testy, získali po každém semestru „Osvědčení o absolvování kurzu“ a po třech letech studia měli slavnostní promoci v Praze na PF ČZU.

Co je třeba k této formě studia?

- zřizovatele, u nás je to město Napajedla, které poskytlo technické zázemí a klubovnu
- základní počítačové dovednosti
- tutorky (V. Malchárková, V. Čechová)
- chuť a nadšení učit se i v seniorském věku

Právě chuť a nadšení studentům z Napajedel nechybí! Mám radost, jak všech 33 studentů v této nelehké koronavirové době samostatně zvládlo celý semestr se zajímavým tématem „Rituály evropských šlechtických rodů“.

Od února budeme pokračovat dalším zajímavým tématem „Bernini“ a věřím, že aspoň část cyklu budeme absolvovat společně. Moc nám chybí naše pravidelné schůzky, při sledování přednášek v klubovně. O to víc se těšíme, že bude líp a budeme se v blízké době opět setkávat!

Vladimíra Malchárková, Univerzita třetího věku

Změna termínu pro vítání občánků

Vítání občánků, které se mělo uskutečnit 20. února 2021, se odkládá na 20. března 2021.

Jelikož stále nejsou povoleny akce většího rozsahu, odložili jsme i vítání občánků. Pokud rodiče nově narozených dětí a dětí, které jsme z důvodu omezení nemohli slavnostně přivítat, budou mít o vítání občánků zájem, mohou se zúčastnit této malé slavnosti v březnu. Těšíme se na vás a věříme, že se situace uklidní. Doufáme, že nebudeme nuceni termín vítání opět přeložit. Pokud by se tak stalo, budeme vás informovat na webových stránkách města, prostřednictvím Napajedelských novin a kabelové televize.

Marie Hlochová, Sbor pro občanské záležitosti

Vzpomínka na P. Jiřího Změlíka, administrátora v Napajedlské farnosti v letech 2000–2005

P. Jiří Změlík se narodil 1. června 1971 ve Vsetíně. V dětství s rodiči bydlel v obci Valašské Příkazy. Studia bohosloví ukončil v roce 1998 a byl vysvěcen 27. června 1998 arcibiskupem Janem Graubnerem v Olomouci.

V letech 1997–1998 působil jako jáhen v Přerově, v Cholině byl kaplanem v letech 1998–1999 a v Bílovicích a Březolupech působil od roku 1999 do roku 2000.

Od 8. července 2000 do 30. června 2005 sloužil jako administrátor v Napajedlích, Spytiňněvi a Halenkovcích. Kaplanem mu byl P. Rudolf Adámek.

Kromě duchovní služby a péče o farníky se zasloužil o rozsáhlé opravy v kostele sv. Bartoloměje v Napajedlích. V době jeho působení došlo k výměně celé elektroinstalace a uskutečnila se také rozsáhlá vnitřní výmalba kostela.

Od 1. července 2005 byl ustanoven farářem v Bojkovicích a Nezdenicích. Zemřel náhle v pátek 22. ledna 2021.

Poslední rozloučení se uskutečnilo v sobotu 30. ledna ve farním kostele sv. Vavřince v Bojkovicích. Poté byly ostatky zemřelého P. Jiřího převezeny do Valašských Klobouk, kde byly po mši svaté uloženy do rodinného hrobu.

Monika Dohnalová,
referentka oddělení tajemníka
Foto: archiv města Napajedla

„Nemůžeme pomoci každému, ale každý může pomoci někomu.“

získala ocenění Zlínského kraje

Dne 23. září 2020 se v Baťově vile ve Zlíně uskutečnilo slavnostní vyhlášení výsledků ankety „**Pečující osoby Zlínského kraje pro rok 2020**“. Ocenění pěstounům a osobám pečujícím o blízkého člověka s vážným zdravotním postižením předávali za Zlínský kraj náměstek hejtmana Pavel Botek a radní Michaela Blahová.

Mezi oceněnými v kategorii „**Pěstouni**“ byla i paní Marie Matyášová z Napajedel.

Paní Matyášová převzala do pěstounské péče děvčátko s rozsáhlým zdravotním postižením, s velmi nejistou zdravotní prognózou, které vyžadovalo v co nejvyšší míře individuální péči. V průběhu péče s neskrutelným nasazením zvládla velmi náročné situace, kdy se děvčátko opakovaně ocitlo v ohrožení života a díky jejímu citlivému přístupu jsou na dívence znát pokroky ve vývoji. Velkou oporu má paní Matyášová u své dcery a celé širší rodiny. Využívá rovněž službu rané péče a je otevřená ke spolupráci s doprovázející organizací.

Snad každé dítě touží po tom, aby někde mělo své doma. Aby se cítilo milo-

Zlínský kraj ocenil pěstouny a pečující osoby. Mezi nimi i paní Marii Matyášovou z Napajedel (třetí zleva).

Foto: Jiří Balát

vané a chápané. Malá Anička nedostala do vínku pevné zdraví a rodinné zázemí, ale nakonec přece jen našla štěstí. Paní Marie Matyášová nabídla holčičce otevřenou náruč, obrovskou dávku trpělivosti, laskavosti a porozumění. Takoví lidé, kteří se rozhodli stát se pěstouny, tak jako paní M. Matyášová, si zaslouhují náš velký obdiv a úctu.

Paní Matyášové i Aničce přejeme jen

vše dobré, ať se jim daří překonávat překážky a dostává se jim tolik potřebné pomoci a podpory. Její zveřejněný příběh může dodat sílu dalším pečujícím osobám. Uznání a poděkování patří jak paní Marii Matyášové, tak i všem dalším pěstounům a osobám, kteří pečují o své blízké.

Zbyněk Ohnoutek, místostarosta města
Alena Kašná, vedoucí odboru soc. věci

Připomínka Krvavé neděle v Kláku a Ostrém Grúni

Foto: obec Ostrý Grún

Dne 21. ledna 2021 uplynulo 76 let od největší válečné tragédie na Slovensku. Členové nacistické jednotky Edelweiss spolu s příslušníky pohotovostních oddílů Hlinkových gard tehdy připravili odplatu obyvatelům dvou vesnic v Klákovské dolině za pomoc partyzánům. V Ostrém Grúni zavraždili 64 a v Kláku 84 osob a obě vesnice vypálili. Přeživší obyvatelé se rozutekli do lesů, anebo byli násilně evakuováni.

První poválečná pomoc tehdy přišla z Napajedel a organizovaly ji místní členky Červeného kříže. Do Kláku bylo vypraveno nákladní auto se sbírkou šatstva, obuvi, potravin, nádobí, náradí, ale i peněz. Samotná cesta byla velmi náročná a každá poválečná sbírka o to cennější, že na ni přispívali lidé, kteří se často sami ocitli v nelehké situaci. Pomoc dorazila v pravou chvíli a zároveň podpořila rozhodnutí vybudovat na místě válečné tragédie nové domovy.

Kvůli epidemické situaci byly pro letošní rok pietní vzpomínky v obou obcích omezeny na položení věnců a zapálení symbolického počtu svíček na památnících i za okny rodinných domů.

Tereza Gomolová Kovaříková,
vedoucí Muzea Napajedla

Střídání na pozici ředitele příspěvkové organizace Služby města Napajedla

Odcházející ředitel Aleš Jirků zasvětil práci v čele příspěvkové organizace Služby města Napajedla celé čtvrtstoletí. Na přelomu ledna a února letošního roku odešel do důchodu a chod organizace předal do rukou svého nástupce. V následujícím, osobně laděném příspěvku vzpomíná na uplynulá desetiletí a přidává i několik zajímavých dojmů a zkušeností.

Ríkáte si: A to se s každým důchodcem budeme loučit v novinách? Také mne to napadlo, ale vzhledem k tomu, že se jedná o 25 let v čele jedné z městských firem, věřím, že mi těch pár řádků bude přáno.

● **Krátce o sobě.** Již během studií na VUT v Brně (fakulta stavební, obor silniční a městské dopravní inženýrství) jsem se oženil a přestěhoval se ze Zlína do Napajedla. Společně s manželkou jsme si opravili rodinný dům jejich rodičů na ulici Komenského. Jenže krátce nato jsme jen bezmocně sledovali, jak náš dům padá pod lžicemi bagrů a ustupuje výstavbě nové školy. Byly to smutné časy...

● **Léta v PSG.** Po škole (rok vojny jsem ze své paměti vymazal) jsem nastoupil k Průmyslovým stavbám jako stavbyvedoucí a postupně získával zkušenosti s budováním komunikací, veřejného osvětlení, kanalizace, vodovodů... K největším stavbám, které vznikaly pod mým vedením, patří točna trolejbusů ve Zlíně, čtyřproudová cesta Prštíně – Louky anebo zlínské autobusové nádraží. Práce mě bavila, ale když jsem později musel po tři roky dojíždět pracovním do severních Čech a prožívat odloučení od rodiny, zatoužil jsem po změně. Bohužel, kvůli nevratné půjčce na již zbouraný rodinný dům jsem musel zůstat u stejné firmy. Vykonával jsem kancelářskou práci, což byla moje noční můra, ale tohoto období jsem využil k tříletému postgraduálnímu studiu na Vysoké škole ekonomické v Praze.

● **Začátky v Napajedlích.** Když se v roce 1990 reorganizoval odbor výstavby v Napajedlích, přijal jsem místo referenta, které jsem – snad dobře – vy-

konával po tři roky. Poté jsem chvíli pracoval v soukromé firmě, kde jsem zajišťoval účast na veletrzích a výstavách. V roce 1995 jsem byl vybrán na pozici ředitele tehdejší rozpočtové organizace Technická správa města, z níž se postupem let, během nichž se překotně měnily předpisy a zákony, stala (v roce 2005) příspěvková organizace Služby města Napajedla. S vděčností vzpomínám na naši účetní paní Petrášovou, která dokázala na všechny ty změny reagovat a zvládala nejen řadu účetních programů, ale i zcela odlišných účetních systémů.

Dovolte mi pár vzpomínek a zajímavých srovnání, které jsem za ono čtvrtstoletí získal při plnění nejdůležitějších úkolů příspěvkové organizace Služby města Napajedla.

● **Veřejné osvětlení.** To jsem kdysi přebíral v docela žalostném stavu, zatímco teď mi dává důvod ke spokojenosti. Dříve jsme vlastními silami vykonávali daleko více oprav a souběžně společně s městem vše modernizovali. Především postupná výměna „žárovek“ za modernější přinesla obrovské úspory i větší spolehlivost. Dnes se takřka každý rok buduje nová větev veřejného osvětlení jako náhrada za to dosluhující.

● **Kontejnery.** Možná si vzpomenete, že kolem roku 1995 byly v Napajedlích přistavovány velké kontejnery na směsný odpad. Každý z nás do nich mohl ukládat odpad zcela zdarma, ale ve skutečnosti jsme to museli platit my všichni občané města. Zrušení této služby se samozřejmě neobešlo bez protestů, ale při dnešních cenách a „ekologických“ limitech, by to bylo neudržitelné. Na-

opak – dnešní systém je životaschopný i přesto, že se množství odpadu (bohužel) stále zvyšuje.

● **Zimní údržba komunikací.** Když jsem nastoupil, vzpomínali zaměstnanci, jak stáli na korbě nákladáku, lopatama rozhazovali škváru a taženým pluhem pročišťovali jen několik důležitých komunikací. V roce 1995 již posyp cest zajišťovala multikára (mimořádně stále provozuschopná) a jeden traktor. Chodníky – ty se dříve neudržovaly vůbec. Dnes je údržba zajišťována na většině komunikací a chodníků v řádu několika hodin. Snad mohu říci, že ke spokojenosti většiny obyvatel. I když – s drobnými problémy se budeme určitě potýkat stále.

● **Travnaté plochy.** Tráva na sídlištních plochách bývala kdysi dlouho dopředu rozebrána chovateli králíků, kteří si ji sami sklízeli. Během několika let se jejich počet rapidně snížil. Nejdříve jsme slyšali: „Když nám to posečete, tak si to usušíme“. Pár let nato už bylo: „Když nám to posečete a usušíte, tak si to vezmeme“. No a za dalších pár let už seno nechtěl nikdo ani s dopravou a sečením všech veřejných ploch zůstalo jen na nás.

● **Hřbitov,** o který SMN pečují, dnes vypadá úplně jinak než před těmi 25 lety. Město Napajedla postupně provedlo rekonstrukci chodníků, veřejného osvětlení i rozvodů vody. Kaple se stala důstojným místem k poslednímu rozloučení. Velkou změnou prošla i evidence hrobových míst. Stará kniha byla nahrazena počítačovým programem, jehož návrhu a zprovoznění jsem věnoval spoustu času. Velmi podrobnou mapu hřbitova jsme zpracovali na základě leteckého snímku. Mnoho občanů určitě oceňuje i možnost uzavřít smlouvu na pronájem hrobového místa emailem a platbu jeho pronájmu převodem z účtu.

Jen pro zajímavost – ve staré knize byla jména nájemců hrobového místa psána tužkou a při změně nájemce byla měkkou pryží provedena oprava – dosavadní nájemce byl zkrátka vygumován. Nebyla tedy k dispozici žádná historie plátců. V současné době s každým plátcem uzavíráme písemnou smlouvu a vše se ukládá do počítače. Díky tomu můžeme za pár minut pomoci třeba někomu, kdo hledá svého vzdáleného příbuzného. Před několika lety jsme do naší evidence přidali i fotografie jednotlivých hrobů. Pokud jste si v poslední době upravili hrob a pošlete nám jeho fotografii (do velikosti 3 MB) s číslem hrobu, rádi ji tam přidáme.

Rozloučení v rouškách. Aleš Jirků (s obrázkem v rukou) s kolektivem pracovníků Služeb města Napajedla

Foto: Irena Brabcová

Tříkrálová sbírka 2021

● **O (ne)vděku.** Při své práci se samozřejmě nemůžeme zavděčit všem. Vždy jsem byl rád, když se našel někdo spokojený a pochválil nás. Rád jsem to pak tlumočil zaměstnancům. Našlo se přirozeně i pár nespokojených. Věřte, že každou stížností jsem se zabýval a pokusil se závadu odstranit. Pokud přišla email s adresou, tak jsem stěžovateli na konci roku poděkoval a popřál hezké Vánoce. Našlo se – naštěstí velmi málo – i těch, kteří dokázali plivnout jedovatou slinu a ještě při tom prsknout, aby to slyšelo co nejvíce lidí. Tak těm jsem tedy nepoděkoval nikdy.

● **Odcházení.** Při odchodu do důchodu jsem se těšil na společné rozloučení s bývalými spolupracovníky. Mnozí z nich již bohužel nejsou mezi námi. Situace mi nakonec nedovolila rozloučit se dle mých představ ani s těmi stávajícími. Chtěl bych jim všem proto touto cestou ještě jednou poděkovat za odvedenou práci. A novému řediteli, kterým se 1. února stal Michal Forst, přeji jen úspěchy v práci a hodně spokojenosti mezi občany. Děkuji také všem zastupitelům v čele s paní starostkou i celému kolektivu městského úřadu za vstřícnost a podporu při naší práci.

● **Srovnání.** Na závěr mi dovoluji ještě jedno srovnání, které mě naplňuje spíše smutnými pocity. V roce 1990 jsem, ještě jako pracovník stavebního úřadu, navštívil v rámci exkurze jednu malou obec v Rakousku. Všichni byli v práci, tak se nás ujala paní učitelka ze školky. S hrdoostí nám ukázala nově opravenou radnici a nový chodník. „To jsme si opravili sami, po odpolednech, o sobotách a nedělích,“ řekla nám s pýchou. „A proč jste to dělali,“ ptali jsme se udiveně my, odchovanci povinných směn Národní fronty a brigád absolvovaných kvůli přidělení pozemků na garáž anebo přijetí dítěte do školky. „Je to přece naše obec – nás, co tu bydlíme,“ odpověděla paní učitelka.

● **Hrdost.** V následujících letech jsem si mnohokrát zklamaně uvědomil, jak málo hrdí dokážou být na své město mnozí z nás. Kolik je mezi námi lidí, kteří se chovají sobecky a bezohledně vůči svým sousedům i městu jako celku. Pracovníci Služeb města pak v jejich očích nejsou těmi, co pomáhají při jeho údržbě, ale těmi, kteří jsou povinni uklidit vše včetně zbytečného nepořádku kolem kontejnerů anebo odpadků pohozených všude tam, kde některým lidem odpadnou od ruky.

I přesto jsem přesvědčen, že těch, kteří berou Napajedla jako svůj domov a přispívají k tomu, aby byly příjemným místem k životu, je většina. A proto stála naše práce zato.

Aleš Jirků

V Napajedlích lidé v rámci Tříkrálové sbírky darovali do kasiček 51 099 Kč. Online sbírka potrvá až do konce dubna.

První část letošní tříkrálové sbírky je již za námi. Jaká letos byla? Stále trvající pandemie koronaviru znemožnila návštěvu tříkrálových koledníků, na kterou byli lidé po léta zvyklí. „Mnozí z vás jste na nás přesto mysleli a našli jste si k nám cestu. Ukázali jste, že osud druhých lidí vám není lhostejný,“ uvedl za otrokovickou Charitu koordinátor sbírky Jan Žalčík. Do kasiček, které byly nachystány na různých místech ve všech obcích, spadajících do působnosti otrokovické Charity lidé darovali 293 424 Kč. „Do letošní sbírky se poprvé zapojilo také několik větších firem z našeho okolí. Jmenovitě jsou to Continental Barum, Fatra Napajedla, TOT Otrokovice, Poliklinika Otrokovice, Vitar Zlín a Centro Zlín. I jim patří naše velké díky. Poděkování patří i všem provozovatelům menších obchůdků a služeb, kteří nám umožnili umístění našich kasiček do těchto provozoven,“ doplnil Žalčík.

Letošní tříkrálová sbírka ovšem zdaleka nekončí. Pokud jste dosud neměli možnost přispět, můžete tak učinit pomocí online kasičky na webu www.trikralovasbirka.cz, a to až do konce dubna. Dosud bylo touto formou vybráno 36 172 Kč.

„Chceme vás ujistit, že i nadále budeme díky vám pomáhat těm nejpotřebnějším z našeho okolí. Těší nás, že jste nám zachovali přízeň i v této nelehké době. Připomínám, že 65 % z vybraných prostředků zůstává k dispozici přímo naší Charitě a díky vám jsme připraveni pomáhat všude tam, kde je to třeba,“ dodal závěrem Žalčík.

Děkujeme, že pomáháte s námi!

Vladana Trvajová, fundraiser
Charita Otrokovice

Výtěžek z kasiček:

Město (obec) Vybraná částka

Žlutava	9 338 Kč
Pohořelice	18 897 Kč
Halenkovice	28 588 Kč
Oldřichovice	7 957 Kč
Tlumačov	22 451 Kč
Komárov	9 086 Kč
Napajedla	51 099 Kč
Spytihněv	32 679 Kč
Otrokovice	100 848 Kč
OC Centro Zlín + Vitar Zlín	12 481 Kč
Celkem	293 424 Kč

Veřejný ochránce práv – informace pro děti a mládež

Zástupkyně veřejného ochránce práv Monika Šimůnková informuje – především děti a mladé dospělé, s čím jim může ombudsman (veřejný ochránce práv) pomoci.

Více informací o činnosti veřejného ochránce práv, případech, kterými se již zabýval i postupu, jakým jsou přijímána a zpracovávána dětská podání, se děti mohou dozvědět rovněž na webových stránkách: <https://deti.ochrance.cz/>.

Red.

Informace pro seniory k očkování proti COVID-19

Seniři, kteří si neví rady s registrací, se mohou obrátit na svého praktického lékaře, na odbor sociálních věcí MěÚ Napajedla (telefonicky 577 100 940, 577 100 942 nebo osobně), na bezplatnou infolinku 1221 či na informační linku Zlínského kraje 577 043 770.

Bližší informace naleznete na www.napajedla.cz

Matýsek pořádá soutěž o abecedu

„Nebaví tě psaní? Pořád dokola slyšíš, že to po tobě nikdo nepřečte? Tak si vymysli svou vlastní abecedu! Kreativně se meze nekladou! Budeme rádi, když nám pošleš vlastní výtvar na adresu soutezmatysek@centrum.cz. Jediná podmínka je, aby tvá abeceda byla napsána tvou vlastní rukou! Svou abecedu vyfoť a do 24. ledna nám ji pošli na e-mail soutezmatysek@centrum.cz. Abecedy vyvěsíme na Facebooku a necháme tři dny na lajkování. Vítěz s největším počtem lajků od nás získá odměnu.“

DDM Matýsek Napajedla

František Antonín Grimm

– architekt, který vytvořil Napajedelský zámek

Významnou dominantou Napajedel je barokní zámek vybudovaný na skalnatém ostrohu nad městem. Postavil jej v letech 1764–1769 brněnský architekt František Antonín Grimm. Ale kdo vlastně byl tento, pro Napajedla tak důležitý, člověk?

Tuto informaci, obsaženou v úvodních řádcích článku si přečte každý zájemce o historii Napajedel ve všech publikacích a brožurách týkajících se našeho města (výjimku tvoří kniha Napajedla. Příroda – dějiny – kultura, v níž je přiblížen život architekta Grimma – ovšem pouze do začátku stavby napajedelského zámku). Ale to je vše. Přitom se svým působením a dílem zapsal do podoby Napajedel i celé jižní a východní Moravy nesmazatelným způsobem.

František Antonín se opravdu narodil v Brně, konkrétně byl pokřtěn 2. 10. 1710 v kostele sv. Jakuba. Byl synem zednického mistra Mořice Grimma a jeho ženy Uršuly (Voršily). Mořic Grimm pocházel z bavorského města Achdorf u Landshutu, odtud se vydal do Prahy, kde je doložen roku 1690 jako člen staroměstského zednického cechu. Poté odchází na čas do Vídně a od roku 1706 se trvale usazuje v Brně (když se ještě předtím stihne podílet na stavbě zámku v Buchlovicích). Právě v Brně se Mořic Grimm vypracoval do pozice jednoho z nejoblíbenějších a nejvyhledávanějších zednických mistrů a projektantů. Založil stavební firmu, v které mladý František Antonín získával první zkušenosti v oboru. Otec ale chtěl, aby František Antonín byl v oboru také dostatečně vzdělán. Tak se tedy v roce 1730 zapisuje do register malířského oddělení vídeňské Akademie – zde zůstal dva roky a prošel důkladným školením v kresbě, což bylo pro budoucího architekta velmi důležité. Poté přestoupil na státní inženýrskou akademii, kde se vzdělává především v projektování vojenských

staveb a pevností. Stává se žákem italského architekta Donata Felice d'Allia, kterému vypomáhá při práci na jeho projektech (např. při stavbě kláštera Klosterneuburg u Vídně). Na dochovaných kresbách a výkresech se podepisuje již jako „k. k. Academicus militaris“.

V období let 1735–1741 pravděpodobně podniká studijní cestu do Itálie, Francie a Německa (přesné časové vymezení není s ohledem na dataci materiálů zcela možné). Studijní cesty byly finančně náročné a mohli si je dovolit ti, kteří byli buď spojeni s bohatými stavebními firmami, nebo ti, kteří byli podporováni významnými mecenáši (v tom případě se po návratu stávali často dvorními architekty těchto podporovatelů). V případě

Grimma se nejspíše jednalo o podporu rodu Diechtrichsteinů, díky níž mohl tuto cestu vykonat. Při pohledu na dochovanou mapu z architektovy pozůstalosti, na níž si vyznačoval navštívená místa, se až skoro nechce věřit, že při tehdejší stavu infrastruktury a dopravních prostředků dokázal vše zvládnout. Nejdříve zamířil do Říma, kde studoval v soukromé škole Niccola Salviho (autora mj. fontány di Trevi). Pak vyrazil na sever Itálie, přes Bolognu, Vicenzu, Milán a Turín dorazil do Francie, kterou procestoval doslova křížem krážem. V roce 1740 dorazil nakonec do Paříže a odtud se vydal přes dnešní Německo zpět do Vídně. Tam se příliš nezdržel a vstoupil do služeb rodu Dietrichsteinů, druhého nejmočnějšího rodu tehdejší Moravy. V materiálech je označován jako „hraběcí a knížecí geometr rodiny Dietrichsteinů“. V roce 1745 se definitivně usadil v Brně, oženil se s Marií Annou Knurrovou (1725–1757), dcerou bohatého obchodníka z Fulneku a během jejich manželství se jim narodilo celkem 7 dětí.

Ve 40. letech 18. století se tak rozbíhá kariéra F. A. Grimma jakožto projektanta a architekta naplno. Celé jeho dílo, které vytvořil v průběhu dalších téměř čtyřiceti let, lze rozdělit do několika okruhů. První skupinu tvoří stavby, které projektoval právě pro rod Dietrichsteinů – pro jeho knížecí i hraběcí větve. Sem patří především letohrádek v Kupařovicích, městský palác v Brně, zámek Leopoldsdruhé nedaleko Pohořelic u Brna či stavební úpravy zámku

v Mikulově, Židlochovicích nebo Sokolnicích.

V roce 1746 získal zakázku, která mu otevřela dveře do světa tehdejší moravské světské šlechty a umožnila mu uvolnit se z působení pro Dietrichsteiny, které ho do jisté míry omezovalo (přesto ale pro ně dále tvořil, když byla příležitost). Hrabě Heřman Hannibal z Blümegenu toho roku koupil v dražbě zadlužené panství Vizovice a rozhodl se zde vystavět nové reprezentativní sídlo rodu. Jako vhodného architekta si vybral právě F. A. Grimma, kterého zřejmě znal už ze svého působení v Brně. Stavba zámku ve Vizovicích se sice protáhla až do konce 70. let 18. století, ale už v průběhu výstavby zapůsobila na řadu moravských osvětených šlechticů natolik, že si u Grimma objednali realizaci podobných projektů. Právě sem spadá stavba zámku v Napajedlích pro hraběte Quidobalda Josefa z Dietrichsteinu (1717–1772) a v Bystrici pod Hostýnem pro barona Jana Jakuba Leonarda de la Rovere Monte l'Abbate (1710–1795).

F. A. Grimm zachytil ideální okamžik, kdy se v druhé polovině 18. století začala formovat nová vrstva šlechty, tzv. šlechta taláru (noblesse de robe). Jednalo se většinou o příslušníky rodů, které se nemohly rovnat starobylým aristokratickým rodinám. Ale podařilo se jim využít čas reformy během vlády Marie Terezie, kdy vzdělání a osvětenstvím ovlivnění úředníci působili ve státních a zemských funkcích a dosáhli často oslnivé kariéry. Právě taková byla hrabata z Blümegenu, a proto byla realizace vizovického zámku pro budoucnost F. A. Grimma tak důležitá. Co bylo tedy tak působivého na této stavbě, že oslovila další bohaté zájemce? Grimm se inspiroval francouzskými formami,

které viděl a prostudoval během svých cest. Typická byla strohá a nepříliš výrazná fasáda, mansardová střecha (která ovšem právě v Napajedlích došla výrazné újmy při moderní vestavbě oken) a výrazný velký sál uprostřed stavby, zdůrazněný prostřednictvím mohutného trojbokého rizalitu s balkonem. Přitom takovéto řešení působilo již trochu konzervativně ve srovnání s opravdu nejmodernějšími vlivy a vzory z Francie. Tam už docházelo k formulaci nových požadavků na šlechtické zámky a letohrádky, a tyto inspirace našly ohlas i v českých zemích (např. zámek v Náměšti na Hané nebo v Rájci nad Svitavou). To ale nebránilo F. A. Grimmovi, aby neslavil úspěchy v dalších letech se svým pojetím. Kromě šlechtických sídel stavěl i řadu církevních staveb – chrám Zvěstování Panny Marie ve Šternberku, kostel sv. Leopolda v Brně nebo kostel Stětí sv. Jana Křtitele v Hranicích na Moravě.

V roce 1757 zemřel jeho otec Mořic Grimm a prosperující stavební firma tak připadla přímo jemu. F. A. Grimm však většinu běžného provozu nechal na svém spolupracovníkovi Bartoloměji Zintnerovi a sám se spíše věnoval získávání nových zakázek a projektování. Tady se objevuje další okruh jeho tvorby – práce na desítkách menších zakázek, kdy modernizoval interiéry kostelů a paláců, navrhoval klenby, okna, fasády... Kromě toho se nebránil ani mnoha ryze hospodářským realizacím – stavěl a navrhoval bažantnice, pivovary, sýpky, mosty nebo hospodářské dvory (např. v Sudicích u Boskovic).

Jeho záběr byl opravdu rozsáhlý a celé dílo právem patří k tomu nejlepšímu, co v druhé polovině 18. století na Moravě vzniklo. Naprosto ojedinělou je pak sbírka jeho knih, plánů, návrhů

Foto: archiv Zámku Napajedla, archiv Muzea Napajedla

a architektonických skic, která je často označována jako „Grimmova sbírka“. Tu si začal vytvářet již během svých studií a cest po Evropě. Obkresloval a kopíroval si originální návrhy staveb, které měl k dispozici, a které viděl v Itálii, Francii nebo Německu. K tomu přidával své vlastní návrhy a nákresy, čímž vytvořil architektonickou pozůstalost unikátní v celé střední Evropě. Po jeho smrti tuto sbírku koupil a na svém zámku v Rájci nad Svitavou uložil velký milovník architektury kníže Karel Josef ze Salm-Reifferscheidtu.

František Antonín Grimm, nejvýznamnější architekt pozdního baroka na Moravě, zemřel v Brně 17. ledna 1784. Dle jeho přání bylo tělo uloženo do krypty kapucínského kostela v Brně (stejně jako dříve tělo jeho ženy Marie Anny nebo otce Mořice Grimma). Jejich tělesné pozůstatky jsou v této turisticky oblíbené kryptě k vidění dodnes.

Petr Škrabala

Zámek Napajedla soutěží v Památce roku 2020

Foto: archiv Zámku Napajedla

Do druhého kola celostátní soutěže o cenu za nejlepší projekt a realizaci obnovy se probojoval Zámek Napajedla.

Cena se uděluje za nejlepší projekt a realizaci obnovy movitých i nemovitých věcí, které mají významné památkové, architektonické nebo urbanistické hodnoty a jsou nositeli specifického charakteru prostředí (věci nemusí být „kulturními památkami“ dle zákona). Hodnoceny mohou být zejména budovy nebo soubory staveb, např. zámek, hrad, klášter, jejich areál, kostel, palác, radnice, divadlo, obytná stavba, charakteristická část zástavby, jakož i brownfield, veřejný prostor, park, sochy, varhany a jiné umělecko-řemeslné předměty...

Celkem se do soutěže přihlásilo 46 objektů. Zámek Napajedla soutěží v kategorii rekonstrukce nad 2 mil. Kč bez DPH, které se účastní celkem 19 památek.

Soutěž je dvoukolová. V prvním kole rozhodne o vítězných projektech v kraji a postupu do druhého kola krajská sekce Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska (Sdružení). Hlasovací právo mají přítomní členové Sdružení a zástupce Asociace krajů ČR a Národního památkového ústavu (NPÚ). Ve druhém kole rozhoduje o vítězných objektech v soutěži celostátní komise složená ze členů Předsednictva Sdružení a zástupce Asociace krajů a NPÚ.

Red.

Napajedelské čtenáře čeká překvapení

Novou výmalbou plánuje po opětovném otevření potěšit zejména mladší čtenáře napajedelská knihovna. Kromě nových knižních titulů se tak návštěvníci mohou po uvolnění vládních nařízení těšit také na novou džungli se zvířátky. „Původní výzdoba už nesla silné známky opotřebení, proto jsme se rozhodli pro novou malbu od pana Jana Svitáka,“ doplnila vedoucí knihovny Svatava Ondrášová.

Red.

fatra
PLASTY PRO ŽIVOT

KOHO AKTUÁLNĚ
HLEDÁME?

PRÁCE,
která má
SMYSL

DO PROVOZOVNY V NAPAJEDLÍCH
AKTUÁLNĚ HLEDÁME

DĚLNÍK PLASTIKÁŘSKÉ VÝROBY PROVOZNÍ ELEKTROMECHANIK

- 7,5 hod. fond pracovní doby
- 25 dní dovolené
- Dotované stravování
- Odměny zaměstnancům
- Výhodné telefonní tarify od 20 Kč
- Akce pro zaměstnance
- Benefit Plus karta s 6.000 Kč

Více se o nás dozvíte na www.fatra.cz/kariera

SBĚR A ZPRACOVÁNÍ AUTOVRAKŮ

Kvasice tel.: 603 972 558

**Vyplatíme vám
až 1.500,- Kč**

Vystavíme na místě
ihned platný protokol
o ekologické likvidaci

Odvoz ZDARMA

e-mail: marek.dynka@seznam.cz
www.sluzby-obchod.cz/kromeriz

ODVOZ A EKOLOGICKÁ LIKVIDACE AUTOVRAKŮ

Vystavení IHNEDE PLATNÉHO
dokladu ekologické likvidace autovraku
NA MÍSTĚ

Vyplatíme za váš autovrak
až 1500 Kč

Autovrakoviště Třebětice
Roman Kamenec ODVOZ ZDARMA

Tel: 777 550 621

e-mail: autovrak@centrum.cz
www.autovrakoviste-trebetice.cz

EKOLOGICKÁ LIKVIDACE AUTOVRAKŮ

-VYPLATÍME VÁM **AŽ 1500,-Kč** ZA VÁŠ AUTOVRAK
-PROTOKOL O EKOLIKVIDACI VYSTAVÍME NA MÍSTĚ
-DOPRAVA JE **ZDARMA**, VY NIC NEPLATÍTE

TEL. 608 749 219

e-mail: mar1tin@centrum.cz

Web: www.vrakoviste-trebetice.cz

HODINOVÝ MANŽEL

provádím drobné údržbářské práce všeho druhu
pro firmy i domácnost. Napajedla a okolí.

tel.: 733 209 024

www.hod-manzel.cz

Muzeum Napajedla přináší **V. Napajedelský**

A

B

Jak jistě víte, Muzeum Napajedla je v současné době kvůli vládním opatřením uzavřeno. Pokud jste nestihli navštívit výstavu V. Napajedelský výtvarný salon, která je v současné době instalována ve výstavním sále muzea, budete mít ještě příležitost. Výstava totiž bude po znovuotevření muzea prodloužena. Zatím vám alespoň nabízíme ochutnávku z děl některých autorů. Zároveň jsme si pro vás připravili malý kvíz, můžete se tak pokusit uhodnout autory jednotlivých uměleckých děl, která jsou zobrazena na fotografiích. U jména autora najdete vždy nápovědu. Řešení se nachází v dolní části strany jedenáct.

Jednotlivá umělecká díla naleznete v barevné variantě Napajedelských novin na: www.muzeum.napajedla.cz.

Výstava **V. Napajedelský výtvarný salon** představuje čtrnáct významných umělců z Napajedel a blízkého okolí, kteří jsou úzce spjati s tímto městem.

Odhaluje laické i odborné veřejnosti výběr z tvorby autorů, kteří se snaží prezentovat aktuální formy umění vytvořené výtvarnými technikami, které jsou těmto umělcům nejbližší: malbou, grafikou či sochou.

Jiří Baštýř – Iva Beranová – Barbora Cekotová – Renata Cziroková – Tomáš Hrdina – Dagmar Jahodová – Boris Jirků – Ivana Kotásková – Karolína Ester Kudláčková – Lubomír Kuča – Kamil Mikel – Kristýna Petříčková – Radek Petříček – Emil Sláma

Muzeum Napajedla

Renata Cziroková

instalace obsahuje přírodní materiál

Dagmar Jahodová

geometrická abstrakce

Radek Petříček

tvorba odkazuje na díla starých renesančních mistrů s připomínkou aktuálního dění

Ivana Kotásková

dílo je tvořeno z keramiky a znázorňuje mužskou postavu

Iva Beranová

tvorba odkazuje na tradiční grafickou techniku serigrafie ilustrace se zvířecím motivem

Barbora Cekotová

tradiční mistrovská technika, ke které již nepotřebujete husí brk

Lubomír Kuča

využívá (stylizované) šablony, spreje, recyklaci, náměty ze starých dobových fotografií, obraz se stal „tvář“ výstavy

C

výtvarný salon do vašich domovů

Řešení hádanky:

Renata Czirová **F**, Dagmar Jahodová **E**, Radek Petříček **D**,
Ivana Kotásková **C**, Iva Beranová **B**, Barbora Cekotová **G**,
Lubomír Kuča **A**

Kino žije! Navštivte nás v našem virtuálním sále

Protože kina zůstávají kvůli současné situaci zavřená i v novém roce, snažíme se být maximálně otevření v online prostoru.

Kromě platformy **Moje kino LIVE** jsme tedy přidali i novou platformu **#kinaspolu**, která umožňuje například zhlédnout to nejlepší a nejžhavější, co v minulých letech vzniklo ve Skandinávii – s podtitulem Severská filmová lekce. Přehledka filmových novinek i starších titulů nabízí v online prostoru filmy různých žánrů a témat, které de-

finují nejen severskou kinematografii, ale také zpracovávají choulostivá témata.

Kromě severských titulů jsou zařazeny do programu **#kinaspolu** také úspěšné snímky ze světové kinematografie. Za vidění určitě stojí japonský film **Zloději** od režiséra Hirokazu Kore'eda, který je citlivým, vrstevnatým a rafinovaným dramatem o bezpodmínečné lásce a důstojnosti chudých. Ve filmu **Velká nádhera** sahá režisér Sorrentino po osvědčených prostředcích

svého jedinečného filmového stylu a opět přináší vizuálně podmanivé komediální drama o hledání smyslu vlastní existence a smíření se s věčně plynoucím časem a stárnoucím tělem. Drama **Taxi Teheran** je unikátní snímek od věhlasného íránského tvůrce. Jafar Panahi se ve svém druhém snímku natočeném v rámci nuceného domácího vězení proměnil v taxikáře, jež prostřednictvím rozhovorů s rozličnými klienty nabízí vytříbeně kritický pohled na íránskou společnost.

Program #kinaspolu

17. 2. 2021	18:30	HOLUB SEDĚL NA VĚTVI A ROZMÝŠLEL O ŽIVOTĚ Severská filmová lekce
17. 2. 2021	20:30	O NEKONEČNU Severská filmová lekce
18. 2. 2021	18:30	BRATŘI LUMIÉROVÉ
18. 2. 2021	20:30	ZLODĚJI
19. 2. 2021	18:30	VOLEJ MÁMU! Severská filmová lekce
19. 2. 2021	20:30	ČTVEREC Severská filmová lekce
20. 2. 2021	18:30	RODINNÁ OSLAVA Severská filmová lekce
20. 2. 2021	20:30	CHLAST Severská filmová lekce
21. 2. 2021	18:30	SVÁTKY KLIDU A MÍRU Severská filmová lekce
21. 2. 2021	20:30	V MARIINĚ RÁJI Severská filmová lekce
22. 2. 2021	18:30	HOLUB SEDĚL NA VĚTVI A ROZMÝŠLEL O ŽIVOTĚ Severská filmová lekce
22. 2. 2021	20:30	O NEKONEČNU Severská filmová lekce
23. 2. 2021	18:30	PRAVDA
23. 2. 2021	20:30	KDO SI MYSLÍŠ, ŽE JSEM
24. 2. 2021	18:30	TAXI TEHERÁN
24. 2. 2021	20:30	NENÍ ZLA MEZI NÁMI
25. 2. 2021	18:30	JESKYNĚ
25. 2. 2021	20:30	VELKÁ NÁDHERA
26. 2. 2021	18:30	CHLAST Severská filmová lekce
26. 2. 2021	20:30	BOJOVNICE SLUNCE
27. 2. 2021	18:30	SLADKÝ KONEC DNE
27. 2. 2021	20:30	JESKYNĚ
28. 2. 2021	18:30	RODINNÁ OSLAVA Severská filmová lekce
28. 2. 2021	20:30	CHLAST Severská filmová lekce

Ze severské kinematografie vybíráme komediální drama **Holub seděl na větvi a rozmýšlel o životě**. Jedná se o příběh moderního Dona Quijota a Sancho Panzy, dvou cestujících prodejců – Sama a Jonathana, kteří nás vezmou na kaleidoskopickou toučku lidskými touhami.

„Pít či nepít?“ Parafrázovaný monolog prince Hamleta ve filmu **Chlast** nastiňuje myšlenku, že bychom se měli rodit s malým množstvím alkoholu v krvi, protože mírná podnapilost otevírá naši mysl světu, zmenšuje problémy a zvyšuje kreativitu.

Veškerý program naleznete na webu Kina Napajedla: www.kino.napajedla.cz, který se pyšní novým vzhledem i funkcemi. Věříme, že pro vás bude jeho používání snadnější a příjemnější.

A jak zakoupit lístek? V aktuálním programu na webových stránkách kina si vyberete film a rovnou si zakoupíte e-vstupenku. Na zadaný e-mail posíláte obdržíte instrukce pro vstup do virtuálního sálu. Podpořte tak nejen své oblíbené kino, ale také ostatní, kteří se na vzniku filmu podílejí.

